

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 26.06.2025
Sayı : 779

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

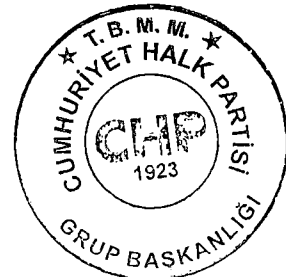
Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu Ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte Başkanlığınıza sunulmuştur.

Gereğini arz ederim,

Saygılarımla.

Cumhur UZUN
Muğla Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Anayasa
Tarih: 27-6-2025	Esas No: 2/3184

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
27 Haziran 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
27 Haziran 2025
no: 1654022

GENEL GEREKÇE

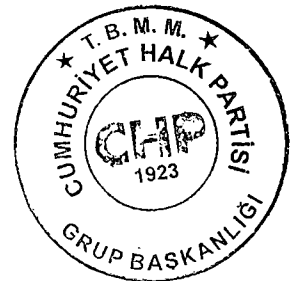
Bilindiği üzere Anayasa Mahkemesinde görülen davalar oldukça uzun sayılabilen süreler almaktadır. Bu sürelerin sonunda; Anayasa Mahkemesi'nce görüşülerek iptal edilen ve yasamaya düzenleme süresi kazandırmak üzere iptal hükmünün yürürlüğünü ileri bir tarihe bıraktığı (bir yılı geçmemek üzere) kararlara dair düzenlemeler, özellikle son yıllarda iktidar tarafından yüksek mahkemece tanınan sürenin sonlarına doğru Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne getirilmektedir. Anayasa Mahkemesi kararlarının geriye yürümeyeceği gerçeği karşısında bu durum, özellikle son dönemde ne yazık ki; Anayasa'ya uymamanın kanuna uydurulmuş hali olarak yeni kanun yapma tekniği haline gelmiştir.

Getirilen bu yeni tekliflerin birçoğu Anayasa Mahkemesi'nin iptal gerekçelerini karşılamadığı gibi büyük bir bölümü ise Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen kanun madde ya da maddelerinin aynısı şeklinde yeniden kanunlaşmaktadır.

Anayasa'ya aykırı olarak yeniden kanunlaştırılan madde ve hükümler için tekrar Anayasa Mahkemesine gidilmek zorunda kalınmakta ve fakat bu yeni düzenleme Anayasa Mahkemesinde yeni bir başvuru olarak inceleme sırası almakta, inceleme sırası gelinceye kadar da yürürlüğünü sürdürmek suretiyle; Anayasa aykırılığı daha önce mahkemece tespit edilmiş olan bir kanun, madde ya da maddeler hukuk alanında inceleme süresi ve yeni düzenleme süresi boyunca uygulamada kalmakta, bu durum haksız hak elde edilmesi ya da hak ihlallerine neden olmaktadır.

Bu nedenle;

Daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen bir kanun maddesi ya da maddelerinin verilen süre içinde yeni düzenleme şeklinde aynen ya da yine benzer aykırılık içerir şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce yasalaştırılması ve daha sonra yeniden mahkeme önüne götürülmesi halinde, inceleme sırası beklenmeksizin ivedi olarak incelemeye alınması ve iptaline karar verilmesi halinde, iptal kararının yürürlüğü için yasa koyucuya dört aydan fazla süre verilmemesi yönlü düzenleme ile, Anayasaya aykırılığı Yüksek Mahkeme tarafından tespit edilmiş bir hükmün hukuk alanında, uygulamada uzun süreler kalmaması, bu nedenle haksız hak elde edilmemesi, hak ihlallerine neden olmaması ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin saygınlığına gölge düşüren bu tür yasa yapmanın son bulması açısından bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

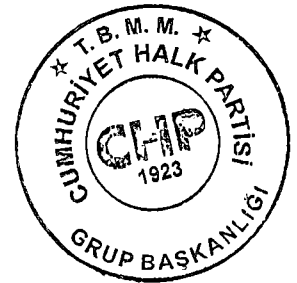
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Kanunun 39 maddesine eklenecek fıkra ile daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen madde ya da hükümlerin aynen ya da benzer şekilde tekrar iptal davasına konu olması hâlinde bu dosyaların ivedi olarak incelenmesi sağlanmaktadır.

MADDE 2- Kanunun 66'ncı maddesinin üçüncü fıkrasına eklenecek cümle ile daha önce Mahkeme tarafından iptal edilen belirli madde ya da hükümlerin aynen ya da benzer şekilde tekrar iptaline karar verilmesi halinde yasa koyucuya verilecek sürenin dört ayı geçmemesi böylelikle Anayasaya aykırılığı Yüksek Mahkeme tarafından tespit edilmiş bir hükmün hukuk alanında uygulamada uzun süreler kalmaması bu nedenle haksız hak elde edilmesi, hak ihlallerine neden olmaması ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin saygınlığına gölge düşüren bu tür yasa yapımının son bulması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir

MADDE 4- Yürütme maddesidir

**ANAYASA MAHKEMESİNİN KURULUŞU VE YARGILAMA USULLERİ
HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun, 39 uncu maddesinin başlığına “ile ivedi olarak incelenecek dosyalar” ibaresi, aynı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) Daha önce Mahkeme tarafından iptal edilen belirli madde ya da hükümlerin aynen ya da benzer şekilde tekrar iptal davasına konu olması hâlinde, bu dosyalar ivedi olarak incelemeye alınır.”

MADDE 2- 6216 sayılı Kanunun, 66 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Daha önce Mahkeme tarafından iptal edilen belirli madde ya da hükümlerin aynen ya da benzer şekilde tekrar iptaline karar verilmesi halinde bu süre dört ayı geçemez.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

